

4653 14. Marts 1896: 1. Beh. af Loof. om en Havn ved Sandnæshage. 4654

fra, at det, som Statskassen skal udbetale, alene er de 145,000 Kr. eller 182,000 Kr. Men disse 145,000 Kr. ere dog Renten af over 4 Mill. Kr. til $3\frac{1}{2}$ pCt. — mere giver Staten jo ikke i Rente af sine Papirer til pari — og saa komme vi altsaa op over en Sum af mellem 4—5 Mill. Kr. Jeg tror dog ikke — men det er naturligtvis kun et rent Skøn, jeg kan jo ikke have nogen begrundet Mening om det, saa længe der ikke foreligger andet — at de to Moler, selv om de bleve saa lange, som der her er Tale om, nemlig paa over 5,000 Fod, kunne koste denne Sum, og jeg synes derfor heller ikke, at det er saa overordentlig billig en Betaling, som der her fordres for Molerne. Jeg kan selvfølgelig tage fejl dertil, og jeg siger derfor kun, at det er en Tvivl, som jeg har paa det nuværende Stadium af Sagen, og som jeg ønsker maa blive fjernet af den højtærede Minister enten nu eller i alt Fald under Sagens senere Behandling, for jeg tror ikke, at Rigsdagen saaledes uden videre kan gaa hen og sige: Det er lige meget, hvad det koster, vi betale de 145,000 eller 182,000 Kr. om Aaret! Jeg gaar nemlig, som sagt, ud fra, at det ikke er mere, man risikerer, i modsat Fald bliver Sagen jo selvfølgelig værre. — Dernæst er der et Forhold til, som jeg tror, at det kommende Udvalg ogsaa bør tage op ved denne Sags Behandling, og det er, hvorledes man skal forholde sig med de Arealer, som ligge der paa Kysten ved Havnen. Jeg tror ikke, at man saaledes uden videre skal lade Rystarealerne ved et saadant Anlæg hentlige til Raadighed for den private Speculation.ovre ved Esbjerg have vi jo i den Henseende gjort Erfaringer, som ikke just have været særlig glædelige. Der anlagde Staten en Havn for en ikke særlig stor Beføstning, en Havn, som vi jo have haft megen Glæde af, som vi høre omtale her hvert Aar, og som vi alle sammen, baade Øvere og Næder, sætte Pris paa. Saaledes som det er gaaet med Arealerne ved denne Havn, bør det ikke gaa oftere her i Landet ved de Havneanlæg, som vi gaa til; det er hverken til Gavn for de private Folk eller for Statskassen, at noget saadant finder Sted, som vi nu se i Esbjerg: en forkærdelig Speculation, Bortsalg af og Handlen med Grunde til svimlende Priser,

som man ikke kunde have tænkt sig Mulighed af for saa Nar siden. Hvis dette Havneanlæg skal blive til Virkelighed og jeg skal være meget villig til at arbejde med dertil — tror jeg, at vi samtidig maa tage det Spørgsmaal op: Hvad skal der gøres ved de Arealer, som ligge paa Kysten ved Havnen? Vil det ikke her være rigtig at give Regeringen en Bemyndigelse til i Samfundets Interesse at ekspropriere 1 eller 2,000 Tdr. Vand, som Staten saa ejer og kan udleje eller benytte paa bedste Maade, efter Overvejelse her paa Rigsdagen? — Det er disse Tvivl, som uvilkaarlig have paatrængt sig mig ved dette Forslags Behandling. Jeg haaber, at de maa blive løste ved den fortsatte Behandling enten straks her i Dag eller ved det Arbejde, som vil finde Sted gennem det Udvalg, som forhaabentlig vil saa Sagen til Drøftelse og yderligere Behandling. Jeg anbefaler i øvrigt Sagen og haaber, at der maa komme noget ud af den. Jeg vil yde mit bedste Medvirksomhed dertil, og jeg tror, at hvis vi derigennem kunne saa Havnespørgsmaalet paa Vestkysten ind i en ikke alene nu, men ogsaa bedre Skikkelse end hidtil, have vi gjort en god Gerning paa Rigsdagen i denne Samling.

Hammerich: Naar jeg har begæret Ordet i denne Sag, er det fordi i Gaar og i Forgaars adskillige Medlemmer have spurgt mig, hvad jeg mente om Sagen, idet de vel tænkte, at jeg som Tekniker skulde have et særligt Skøn over for visse Sider af Forslaget. Jeg vil derfor straks sige, at jeg har ikke meget Grundlag at dømme om Spørgsmaalet paa. Jeg har aldrig været paa Stedet og kender meget lidt til de naturlige Forhold der, og jeg var end ikke bekendt med den Kommissionsbetænkning, som den ærede Rigsdagsmand for Fjested Amts 2den Valgkreds (Trolle) før støttede sine Udtalelser til. Det, jeg i saa Henseende kender, er kun, hvad den store Havnekommission af 1887 har udtalt med Hensyn til et Anlæg af en Havn ved Sandnæshage, som i øvrigt er en Udtalelse, der er yngre end den, det ærede Medlem støttede sig til. Det er dog ikke meget, man der faar at vide. Det, man faar at vide, er nemlig kun, at paa dette Sted ved Sandnæshage vil Havnekommissionen ikke an-